

344. 3
(497.1)

Поштарина плаћена.

Год. XIII

НОВИ САД 15. V. 1933

Број 5

ЗБИРКА

ОДЛУКА ВИШИХ СУДОВА

КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

И

ЗБИРКА

закона, уредаба и расписа

XIII

1933

УРЕЂУЈЕ И ИЗДАЈЕ

Др. НИКА Ј. ИГЊАТОВИЋ

ПРЕТСЕДНИК АПЕЛАЦИОНОГ СУДА У НОВОМ САДУ

Садржина: 37 Начелна одлука Касацје. — 38 Изборни суд. — 39 Тестамент. — 40 Извршилац тестаента. — 41 Двострана правни посао. — 42 Отпуштање намештеника. — 43 Извршна ствар. — 44 Вредност спора. — 45 Бракоразводна парница (§ 77). — 46 Оцена. Закуп. Мањак таксе. — 47 Разрешење уговора. — 48 Подела заједнице — 49 Нападање тестаента. — 50 Оцена. — 51 Одустајање од зарука. — 52 Делегација суда. — 53 Домицилирање менице. Укидање меничне обавезе. — 54 Прекидање брачне заједнице. — 55 Прицудно извршење.

Садржина: 25 Крив, поступак против држ. чиновника. — 26 За-мењивање јав. бележника. — 27 Примена Сп. на крив, ствари. — 28 Уредба о потпорном фонду помоћног особља у служби државе.

Библиотека Министарства Правде

ШТАМПАРИЈА ДУШАНА ЧАМПРАГА И ДРУГ Београд.

Н О В Е К Њ И Г Е :

Грађанско процесно право Краљевине Југославије I. II. књига

Саставио: др Драгољуб Аранђеловић, проф. универзитета

Ова књига је врло корисна, нарочито сада у почетку практичне примене новог Грађанског парничког поступника.

Књига г. Аранђеловића и ако је на скроз научној основи, писана је јасним, врло разумљивим стилем, а што је још важније; његова излагања су поткрепљена многобројним примерима. Док други научници у својим коментарима једва износе примере, а и ако и изнесу који пут по који пример, не изаберу баш најтипичнији и најпрактичнији пример, дотле госп. Аранђеловић код сваког питања, тако рећи код тумачења сваке речи, која у законском тексту може бити иоле спорна и некима нејасна, износи више примера и то увек такве примере, из којих се најбоље може разумети смисао дотичне речи или дотичног наређења законског текста. Примера ради наводимо да само у тумачењу 2 тачке §-а 112 новог Грађанског парничног поступника, (на страни 125-126 I књиге) има неких 17 до 18 примера, а има и обратно: примера за случајеве, када се та 2 тачка §-а 112 не може применити, а сви ти примери су такви, који баш у практичном животу највише окурирају. Овај начин тумачења закона је, нарочито за практичаре: судије и адвокате у опште најкориснији, јер онај коме нешто у закону није јасно, на пр. код т. 2 §-а 112 онај коме није потпуно јасан смисао речи: „захтеви или обавезе исте врсте“, „битно“, „истоврсном чињеничном“ „правном темељу“ итд., тај ће из оних око 20 примера, које у том погледу износи госп. Аранђеловић, добити јасан појам о значењу тих речи, шта се има, а шта се не може под тим изразима разумети, — односно онај, који је и сâм тако тумачио дотично законско место, биће услед примера у књизи г. Аранђеловића утврђен у томе, да је то његово тумачење коректно било.

Књига је услед своје научне вредности и јасног начина излагања, згодна не само за теоретско студирање материје процесног права, него нарочито и за практичну употребу: за употребу судија и адвоката. Горњу књигу г. Аранђеловића која се може добити (Правни Семинар Београд, Топличин Венац 21) и на тромесечну отплату топло препоручујемо сваком. Цена по књизи 80 дин.

Све ср / 330

Неодлучно је према томе, да ли је тужитељица године 1924 напустила кућу другоредног туженог без разлога.

Обавеза другоредног туженога проистиче из чињеница, да прворедни Ђ. Б. тужени нема имовине, да је тужитељица с приволом другоредног туженог Ђ. Д. доведена у кућу овога, а прворедни тужени Ђ. Б. да је привређивао у имовини другоредног туженог Ђ. Д. и пре поласка у војску и да у њој приређује и по повратку из заробљеништва. Та обавеза није додуше солидарна у правом смислу са обавезом прворедног туженог Ђ. Б., како је означује другостепена пресуда, па се такво њено означавање има разумети тако, да се је она могла тужбом реализовати и независно од обавезе прворедног туженог.

Износ издржавања, како га је утврдио позивни суд, примерен је имовинским и сталешким приликама парничних странака.

Како је према томе пресуда позивног суда донесена без повреде закона, морале су се обе ревизионе молбе одбити, а јер ниједна од њих није имала успеха оправдан је преброј трошкова ревизионог поступка.

У Новом Саду, 10 септембра 1931.

*

По сталној судској пракси у парницама ради прив. издржавања, шест месеци се не сматра за тако дуже време, о коме је реч у горњој одлуци. Према томе на шест месеци пре покретања тужбе, суд досуђује тужитељу издржавање, а издржавање на дуже време од шест месеци само се онда досуђује, ако странка докаже, да је озбиљним и важним разлозима била спречена у ранијем покретању парнице.

*

Ad I. види: XI. 170.

Ad II. види: II. 59. VI. 23, X. 138. XI. 168.

37.

Ако аграрном наделенику земљиште, које му је по аграрним властима додељено, буде

одузето и додељено другом надељенику, самим тим актом аграрних власти престаје и закупи однос лица, које је земљу надељеникову, путем извршне дражбе узело под закуп.

(Начелна одлука Касац. Суда одељ. Б. у Н. Саду Претс. II. Б. 3/1933.)

Ако аграрном надељенику земљиште које му је по аграрним властима додељено, буде одузето и додељено другом надељенику, самим тим актом аграрних власти престаје и закупни однос, лица које је земљу надељеникову, путем оврше дражбе узело под закуп.

Разлоги: У својој начелној одлуци од 22 априла 1932 год., бр. Претс. II Б. 18/1931 заузео је овај Касациони суд стајалиште, да плодуживање земаља аграрних надељеника, може бити предмет заплене ради наплате приватних потраживања и поред наређења Закона о издавању земљишта великих поседа у четворогодишњи закуп. То је своје стајалиште Касациони суд оснивао нарочито на оном приватноправном правилу, да се забрана отуђивања и оптерећења, којима подлеже некретнине, дакле и некретнине (земљишта) издељене аграрним интересентима, односи само на супстанцију некретнина, а да не искључује да се плодуживање некретнине, и поред те забране, заплени или добровољно пренесе на другога, будући да право плодуживања може бити предмет и посебног преноса.

Но већ у тој својој начелној одлуци је Касациони суд дао израза стајалишту, да право аграрних власти, да од аграрног надељеника земљиште могу одузети, било зато што је надељеник додељено му земљиште издао противно закону у подзакуп, било што је овршном дражбом ступило у уживање земљишта друго лице-дражбени досталац, остаје и поред такога стајалишта Касационога суда, нетакнуто. Како се одузимањем земљишта у аграрне сврхе, међутим, закупни уговор по сили самога Закона

разрешава, те како закон у погледу разрешења уговора не прави разлику, да ли је земља издата у подзакуп из слободне руке или путем овршне дражбе, ваља изрећи да се закупни однос одузимањем земљишта по аграрним властима од аграрног наделеника и додељивањем његовом другом наделенику, има сматрати разрешеним и у случају издавања земљишта у подзакуп не из слободне руке, него путем јавне овршне дражбе, услед стеченога заложног права оврховодитељевог на плодуживање земљишта. Према томе, није на закону основано стајалиште нижих судова, средњих и окружних, када у својим решењима изричу, да се закупни однос не може сматрати разрешеним услед тога, јер је овршно заложни право оврховодитељ на плодуживање земљишта стекао раније, него што су аграрне власти донеле решење којим се земљиште од аграрног наделеника одузима и додељује другом наделенику.

И у таким случајевима, међутим, остаје дражбеном достаоцу и закупнику земљишта право, да оштету за евентуалну одбрану земље, семе итд., тражи од новог наделеника у см. прописа § 14 т. 4 Закона о издавању земљишта великихседа у четворогодишњи закуп.

Нови Сад, 14 марта 1933 године.

38.

По последњем ставу §-а 776 Гп. само у погледу висине хонорара изабраних судија има места жалби на виши суд, док у погледу трошкова парнице, у које спадају адвокатски трошкови, нема места ушоку.

(Кс. у Н. Саду, Вп. 192/1930.)

Одељење Б. Београдског Касационог Суда у Новом Саду утоку у оном делу, који се односи на висину адвокатских трошкова, као и у оном делу који се односи на уточне трошкове места даје, те ставља ван крепности део

нападнутог решења којим су снижени адвокатски трошкови од 5195 дин. на 3210 дин. а уточни трошкови међу странкама пребијени, док се остали део утока одбацује.

Разлози: Према посл. зачелу 776 §-а г. п. п-а само у погледу висине хонорара изабраних судија има места жалби на виши суд, док у погледу трошкова парнице, у које спадају адвокатски трошкови противника, нема места утоку, јер исти сачињавају саставни део мериторног расположења пресуде изабраног суда које се не може у током напасти.

Повредио је зато Апелациони суд расположење 776 §- г. п. п-а када се је упустио и у разматрање висине адвокатских трошкова, те је стога утоку у овом питању ваљало места дати.

Напротив је онај део утока ваљало одбацити, који се односи на висину награде чланова изабраног суда, јер тужитељу у том питању не припада право утока, будући да за њега није штетно снижавање те награде, већ се могу евентуално утоком послужити само чланови изабраног суда.

Расположење у погледу уточних трошкова оснива се на 426 § г. п. п-а.

Нови Сад, 4 јула 1930 године.

*

О изборном суду види: III. 63, IV, 17, V, 11, VII, 3, IX, 47, 55.

*

Под вишим судом има се разумети онај суд, који би по закону био привилегијан суд, да није уговорен изабрани суд.

*

По новом Грпп. судије и судијски помоћници не смеју се примати избора за изабраног судију, док су у служби (§ 673). — Пресуду изабраног суда може поништити само редовни суд на основу разлога, таксативно наведених у §-у 691. Ова тужба се има предати у року од месец дана од достављања пресуде односно од сазнања разлога за повијање, но крајњи је рок за ову тужбу 10 година (§ 692). — Обновљању поступка нема места.

39.

I, Тестаменат губи своју важност, ако је основни разлог за шестирање била нека прешпоставка, па се испостави, да је та прешпоставка погрешна била, да је дакле шесташиор у погледу исте био у заблуди. — II. При шумачењу воље и намере шесташиорове, меродаван је шекш шестаменша у колико истинишости шестаменша није оспорена.

(Кс. у Н. Саду, Г. 198/1931.)

Касациони Суд, Б. Одељење ревизионој молби тужитељице места даје, пресуду позивног суда мења, те тестаменат пок. Д. А. од 11 јула 1917 год. проглашује неваљаним, и обвезује тужене да су дужни трпети, да се на основу ове пресуде, те на молбу тужитељице, брише право власништва укњижено у корист Г. Ж., а од исте у корист туженика, а на $\frac{1}{2}$ некретнина уведених у grunt. улошку општ. Н. Е. број 220 топ. бр. 557, 2092/14, 2297/14 и 2108/14, те grunt. улошку општ. П. бр. 1052 топ. бр. 2638, 4602, 4997, 5878/1 која су сачињавала власништво пок. Д. А. и да се на исте укњижи право власништва тужитељице по праву законитог наслеђивања. Уједно обвезује тужене да тужитељици на руке правозаступника јој плате у року од 15 дана под претњом принудног извршења у име парничких трошкова 4031 дин. у име позивних трошкова 750 дин. а у име рев. трошкова 1700 дин.

Разлози: Тестаменат пок. Д. А. чија истинитост није оспорена — гласи међу осталим овако: „Држим децизивно напоменути да немам ни асцендената ни десцендената нити пак рођаке од побочне гране, дакле, мојим тестирињем нисам никога ускратио у његовим правима, него сасвим правично поступама онда, када мој део из заједнички стеченог иметка остављам мојој другарици у

стицању, која је самном кроз 41 год. заједничко привређивала (радила). Тестаменат је прављен 1917 год. за време рата.

Правно је правило да тестаменат губи своју важност, ако је основни разлог тестирања била нека претпоставка, а испостави се да је та претпоставка погрешна била, т. ј. да је тастатор у погледу исте био у заблуди.

Тужитељица, кћи брата остављачева — која се је преселила још од прилике 9 год. пре састава тестамената у Америку — и за време састава тестамената (за време рата) била је отсутна, напада ваљаност тестамената на горепоменутој основи, изнашајући још и то, да сведоцима може доказати, да је остављач хтео свој иметак њојзи оставити, и тек се онда одлучио да прави тестаменат кад од ње кроз дуже времена није имао вести. Призивни суд одбио је тужбу са разлога да се из горечитираног пасуса тестамената не може закључити да је покојник био у блудњи о постојању сродника, јер је знао о тужитељици, а само из околности да му се није јављала не може се закључити да је покојник држао да је умрла и са разлога да тужитељица није доказала да би у случају блудње тастатор учинио био другојачије расположење последње воље.

Стајалиште призивног суда није тачно.

При тумачењу воље и намере тастатора меродаван је текст тестамената — у колико истинитост тестамената, као у конкретном случају, није оспорена.

Из тога текста пак јасно произлази, да је тастатор у тој претпоставци правио нападнути тестаменат, да нема не само никаквих десцендената, ни асцендената, него ни сродника од побочне гране. Друго тумачење је произвољно, јер се коси са изјавом коју је тастатор у тестаменту учинио.

Према томе будући да је тужитељица кћи брата остављачевог још у животу, постојала је блудња од стране тастатора у погледу разлога тестирања, па је та-

кав тестаменат неваљан. Друга околност на коју се позива пресуда призивног суда, није од важности, јер није потребно да тужитељица доказује, да би остављач, завештач — да је знао да је тужитељица у животу — начинио био други тестаменат, већ је једино то од важности да остављач не би начинио нападнути тестаменат да је знао да има сродника од побочне гране, јер је могао у том случају и у опште одустати од прављења тестамена, Тачност овог стајалишта поткрепљује и та околност, да је половина заједнички стеченог иметка, још за време живота остављача преписана на Г. Ж. те ни она није ускраћена.

Како је, дакле, тестаменат неваљан, то је ваљало ревизионој молби места дати и пресуду призивног суда преиначити. Остала расположења пресуде само су последице неваљаности тестамена.

Расположење у погледу трошкова оснива се на 425 § г. п. п-а.

Нови Сад, 31 децембра 1931.

*
**

Судска пракса. Ad I. Безвредан је тестаменат према оном детету завештаваоачевом, кога је завешталац изоставио из наследства само на основу те нетачне претпоставке, да то његово дете нема способности на наслеђивање (2831/903).

У корист детета је безвредним изречен тестаменат, којег је умрли градио далеко пре ступања у брак. (9287/904).

Тестаменат се може побијати из разлога заблуде која постоји у погледу постојања касније рођеног законитог наследника (8144/907).

Ако је завешталац одредио потоњег наследника у тој вери, да осим телесно и душевно заосталог детета, неће имати више деце, а касније му се роди дете: именовање потоњег наследника постаје неваљано, и онда, ако је завешталац после рођења свога другог детета живео још три месеца (3157/909).

Ако је муж градио тестаменат у тој претпоставци, да ће и његова жена на одговарајући начин правити тестаменат, па се ова претпоставка осујети, тестаменат се може напаста (2301/918),

Ad II. Види: VI, 77, VII, 14.

40.

Делокруг извршиоца шестаменпа не простира се на покретање отштетних парница у име наследника.

(Кс. у Н. Саду, Г. 622/1930.)

Касациони суд ревизиону молбу тужитеља одбија. Услед ревизионе молбе туженога како пресуду окружног тако и пресуду Апелационога суда ставља ван крепостн и парницу обуставља.

Осуђује дра К. да туженом, на руке правозаступника му, плати, у року од 15 дана под претњом оврхе 2000 динара првостепених (две хиљаде динара), 650 динара (шест стотина и педесет динара) призивних и 1000 динара (хиљаду динара) ревизионих трошкова.

Разлози: Тужитељ Др. К. покренуо је отштетну парницу против града П., као тестаментарни извршилац оставине пок. Д. Т. тражећи да се град П. обвеже, да је дужан у благајну сирочадскога стола у корист малол. Б. Ђ., мал. Б. Ђ., мал. Б. Е., мал. Б. Г. те у корист сада непознатог боравишта Е. И. и Е. С., који је у рату нестао односно у корист његове законите наследнице Е. Ј. уплатити свега своту од 27.000 динара, с наслова накнаде штете, која је настала на тај начин, што је извршилац последње воље преко бившега сир. оца Р. Ј. уплатио у корист наследника поменуто своту у сирочадску благајну коју је, међутим, исти Р. Ј. проневерио.

Како, у смислу § 816 аустр. грађ. законика покретање оваких отштетних парница не спада у делокруг тестаментарнога извршиоца који је законом предвиђен, а тужитељ К. није приказао нарочите пуномоћи од наследника у чије је име водио парницу у току поступка, то је ваљало уважити приговоре туженога, да поменути правозаступник за вођење ове парнице пуномоћи није имао, услед чега је парницу у см. §§ 505 зач. 2 т. 2

грађ. п. п. ваљало обуставити, тужитеља са ревизионом молбом одбити и осудити га да плати трошкове.

*

Из судске праксе. Извршилац тестамена у смислу §-а 1008. Агз. без посебне пуномоћи није овлаштен да у име заоставштине води парницу, (6908/1904.)

Извршилац тестамена само на основу свога положаја још није овлаштен да рукује имовином заоставштине. Он има права да тражи покретање еставинског поступка, али му то није дужност. (Ас. у Бп. 203/1909.)

41.

Правни је пропис, да се двострани правни посао може смањити склопљеним само онда, ако је друга уговорна странка понуду примила још за животош подносиоца понуде.

(Кс. у Н. Саду, Г. 546/1931.)

Касациони суд: услед ревизионе молбе тужених пресуду Апелационога суда разрешава и тај суд упућује на даљи поступак и доношење нове одлуке, у којој се има решити и питање која ће од странака сносити и трошкове ревизионога поступка, који се за тужитељицу устављавају у своти од 900 динара (девет стотина динара), а за тужене у своти од 850 динара (осам стотина и педесет динара).

Разлози: Тужитељица је тужбом тражила да се тужени, као наследници њеног пок. брата В. Рудолфа, који је умро 11 маја 1915 године, обавезу да јој плате своту од 42.500 динара са 5% камате од дана предаје тужбе. Навела је да се њен пок. брат заједно са својом сестром А. обавезао, изјавом од 14 септембра 1911 године, да ће из куповине која се постигне продајом куће у Н. С. коју су од матере стекли путем поклона, половину њој, тужитељици, исплатити. Навела је тужитељица да је њена сестра В. своју обавезу вољна испунити, док да наследници брата јој Рудолфа, одбијају да обавезу њиховог

оца изврше, — и да је стога приморана да против њих парницом устане. Првостепени суд је тужби у целини дао места, а Апелациони суд је, одбивши призив туже-нога, потврдио у свему првостепену пресуду.

У ревизионој молби коју су поднели, тужени се, између осталог, жале и због тога, што је Апелациони суд потврдио пресуду Окружног суда, иако тужитељица није успела да докаже, да је изјаву њиховог оца од 14 септембра 1911 примила још за његова живота.

Ова је жалба тужених основана.

Правни је пропис да се двострани правни посао може сматрати склопљеним само у том случају, ако је друга уговорна странка изјаву, односно понуду, још за живота изјављивача примила, у погледу чега Апелациони суд, како се тужени оправдано жале, чињенично стање ствари није установио. Из тога разлога је предмет ваљало вратити Апелационом суду, са упутством, да установи: да ли је тужитељица још за живота њенога сада већ пок. брата В. Рудолфа његову изјаву од 14 септембра 1911 године примила? При томе ће Апелациони суд имати нарочито да оцени исказ тужитељичин, дат приликом њенога преслушања код првостепеног суда, да је од брата са фронта добила писмо у којем јој овај јавља, да ће ствар средити и на какву се ствар ова изјава братовљева односила, као и изјаву тужитељице да се не сећа, да ли је у то време знала за постојање изјаве; имаће Апелациони суд да оцени даље изјаву тужитељичину да је за изјаву од 14 септембра 1911 године сазнала неколико година пре смрти материне, при чему ће Апелациони суд имати да установи и то када је мати тужитељичина умрла као и изјаву тужитељичину да је писмену изјаву од 14 септембра 1911 године добила од сестре А. тек пошто је покренула ову парницу, која је међутим, покренута тек 6 маја 1930 године. Имаће Апелациони суд да установи и то, да ли је тужитељица исплатила какве дугове који су кућу теретили и у коликој своти? И за-

што је то учинила? Како се у смртвоници, прикљученој тужби помиње као наследник и син пок. В. Рудолфа малол. Б. имаће Апеланиони судда установи и то, да ли је исти још у животу, да ли је оставина за пок. В. Рудолфа наследницима већ предата, ко су му наследници, из чега се оставина састоји и у каквој је саразмери она наследницима предата?

Расположење у погледу трошкова ревизионога поступка оснива се на прописима §§ 543 и 508 грађ. п. п.

Нови Сад, 17 маја 1932 године.

*
**

Понуда губи важност, ако је оно лице, коме је учињена понуда, пре прихватања понуде умрло или ако подносилац понуде умре пре него што му је могло до знања доћи прихватање понуде; у овим случајевима не може доћи до ваљаног уговора, који би имао важности и за наследнике, сем ако је понуда такове природе, да у себи садржи обавезу која се има испунити после смрти оне странке која је примила понуду или ако је сама понуда или прихватање протегнуто и на наследнике.

42.

Редован суд је власан, да испиша, да ли је дисциплинским поступком правомоћно установљена кривица довољан разлог за ошиуштање намешшеника без ошказа.

(Кс. у Н. Саду, Г. 535/1931.)

Касациони Суд. Б. Одељење ревизионој молби тужитеља места даје, пресуду призивног суда преиначује, те установљава правни основ тужитељевог тужбеног потраживања, а ради установљења количине тог потраживања враћа све списе призивном суду. Уједно установљава трошкове овог ревизионог поступка, за тужитеља у износу од 600 (шестстотина) динара а за туженога у износу од 800 (осамстотина) динара а за Државни Епар у име таксе 200 (двестотине) динара.

Разлози: Призивни Суд одбио је тужбу ради отштете због отпуштања из службе без отказа са разлога да је тужилац као сталан чиновник тужене водне задруге правоћном пресудом дисциплинског суда отпуштен из службе, те му стога не припада право на једногодишњи отказ, и на једногодишња берива.

Тужилац напада пресуду призивног суда са разлога да његово отпуштање није уследило из оправданог разлога.

Жалба је делом основана.

Тужилац тиме што је код тужене ступио у службу подвргао се и дисциплинским прописима тужене задруге. Према томе правоћна пресуда дисциплинског суда обавезна је за њега, уколико се односи на установљење дисциплинске кривице. У том погледу ни редовни суд не може стање ствари, установљено у дисциплинској пресуди надпрегледати. Но према сталној судској пракси оно спорно питање да ли те чињенице могу служити узроком да се тужилац без отказа одмах отпусти, не могу бити излучене из круга суђења редовних судова, јер се тичу материјалних захтева намештеника из односа њиховог службовања.

Дисциплински је суд на терет тужитеља установио само толико, да је ону гаранцију, коју је тужена задруга издала у сврху обезбеђења потраживања дентисте на име трошкова за оправку и лечење зуба тужитељевих сам проширио на трошкове око намештења златних зуба са златним мостовима односно, да је себи дао направити и златне зубе са златним мостовима и тиме повисио износ рачуна са преко 2000 дин, а кад је тужена задруга тражила да тужилац надокнади учињени сувишан издатак исти на то није пристао, већ се бранио да је имао право да себи направи златне зубе, и није хтео потписати престанак да му се од плате у ратама одбије самовласно учињен издатак.

Овај Касациони Суд не упуштајући се у испитивање основности отпуштања тужитеља из службе као

што то ревизиона молба захтева, јер је то питање правомоћно решено пресудом дисц. суда, — у поступку тужитеља око оправке својих зуба и у погледу тражене накнаде због учињених већих издатака, не налази такову тешку повреду дужности, која би оправдавала то, да се тужитељ из службе без отказа уклони, те је стога преиначио пресуду позивног суда и установио право тужитеља на законити отказ.

Но како се позивни суд није упустио у то питање колико припада тужитељу на име отказа, то је ваљало предмет вратити позивном суду, да у том погледу установи потребно стање ствари и донесе своју одлуку.

Расположење у погледу трошкова овог поступка оснива се на 508 § г. п. п.

Нови Сад, 11 фебруара 1932.

* *

Судска пракса. Уредник листа се може одма отпустити, ако у листу вређајући част других умањује ниво листа, и тиме доводи у опасност моралне и правне интересе издавачеве. (К. 6991/1922)).

Редован суд није овлаштен да допуни недостатке дисциплинског поступка, или да поправи евентуалне заблуде дисциплинске одлуке, него је само позван да просуди штету која потиче из неправног отпуштања; следствено томе, редован суд само то може узети у разматрање, да ли дела утврђена у правомоћној одлуци дисц. суда, у смислу одредаба службених прописа за собом повлаче као последицу отпуштање намештеника из казне. (К. 692/1913).

43.

У смислу §-а 168 Закона о извршном поступку у вези са §-ом 56 зак. чл. LIV: 1912 у парницама покренутим на основу §-а 168 Закона о извршном поступку изоставив пресуде позивног суда, којом се одобрава пресуда првостепеног суда, у опште нема места правном леку. Ревизиона молба се дакле као недозвољена мора одбацити.

(Ас. у Н. Саду, као ревиз. суд Г. 2364/1929.)

44.

У смислу §-а 8 Гап. при установљењу делокруга има се узети за основ она вредност, која је постојала у време предаје шужбе, а не вредност, наведена тек у ревизионој молби, а ако та вредност не прелази износ од 5000 Динара, ревизаја се има одбацити (§ 521 Гап)

(Ас. у Н. Саду, као ревиз. суд Г. 3843/1929.)

45.

Брачни друг — ако само нема другог оправданог разлога да ускрати успостављање брачног сажива — дужан је, да напрег прими свога брачног друга, и ако га је овај без оправданог разлога раније напустио, а сада има озбиљну намеру да се врати. Ово следи из моралне садржине брачне везе, која се склапа на цео живот.

(Ас. у Н. Саду, као ревиз. суд Г. 1971/1929.)

46.

I. Оцена допринесених доказа, у колико иначе није повређен који формални правни пропис, не може се напастити ревизијом. — II. Закупни уговор не престаје бољешћу закупника. — III. Евентуални мањак таксе на склопљеном уговору, још не квалификује правни одношај странака као шурпис кауза.

(Ас. у Н. Саду, као ревиз. суд 1491/1929.)

47.

Правно је правило, да се при разрешењу уговора — у колико се странке нису споразумеле другачије — има успоставити пређашње стање.

(Ас. у Н. Саду, као ревиз. суд Г. 405/1926.)

48.

Подела заједничке некретнине у природи, може се

спровести путем парнице или ван суда на основу споразума свих сувласника.

(Ас. у Н. Саду, као ревиз. суд Г. 2875/1929.)

49.

I Ваљаност или неваљаност последње воље само се на том основу може просудити, на коме је та последња воља нападнута. — *II*. У смислу §-а 15 зак. чл. XVI: 1876 год. завешталац мора изјавити, да своју изјаву сматра усменом опоруком.

(Ас. у Н. Саду, као ревиз. суд Г. 1604/1925).

*

Види: II. 2. 71, III. 123. 138, IV. 3. 82, V. 5, VI. 50. 66. 80. 89, VII. 115, VIII. 89, XI. 185, XII. 35.

50.

Решавање о питању, да ли је и која је странка учинила своје тврдње вероватнијим и имала се припустити заклетви, спада у оцењивање доказа, дакле изван оквира ревизионог поступка.

(Ас. у Н. Саду, као ревиз. суд Г. 2454/1928).

51.

Правно је правило, изражено у §-у 3 зак. чл. XXXI: 1894 да је заручни друг, који без основана разлога одустане од веридбе, или свом заручном другу даде основана разлога да од зарука одустане, обавезан да накнади штету свом заручном другу и његовим сродницима до висине преинака учињених у циљу закључења брака. Тужбе засноване на потраживању из развргнућа зарука застаревају за годину дана од дана одустајања од зарука.

(Ас. у Н. Саду, као ревиз. суд Г. 179/1929.)

52.

У кривичним стварима, делегацији суда има места само онда, када је ствар већ пред судом.

(Кс. у Новом Саду, одељење Б. К 85/1929.)

53.

I. По сталној судској пракси сваки легитимирани поседник бианко меннице може на истој испунити домицил односно исту домицилирати накнадно, на начин који је уобичајен у меничном промету, у колико није противно уговорено. — II. Једино од стране прихватника извршена исплата меничног потраживања, укида меничну обавезу свих меничних дужника.

(Ас. у Н. Саду, као ревиз. суд Г. 862/1929.)

54.

По сталној судској пракси, не може послужити оправданим разлогом за прекидање брачне заједнице та околност, што је муж заразио своју жену, ако није био свестан своје болести.

(Ас. у Н. Саду, као ревиз. суд Г. 2561/1929.)

55.

Не предлежи предуслов за одређење принудног извршења који би се имао доказати јавнобележничком исправом, када је у јавнобележничкој исправи уговорено, да има места извршењу, ако дужник не удовољи својој обавези у погледу уредног плаћања камаше.

(Кс. у Н. Саду, Вп. 785/1932.)

Касациони суд Б. Оделење утоку места даје, те преиначује нападнуто решење оvrжног суда као уточног суда и у целости одобрава решење среског суда. Уједно трошкове утока оvrховодитељева наспрам оvrшеника који се имају додати досадањим оvrшним трошковима установљава у своти од 3515 словом трихиљаде петстотина петнаест динара.

њем, припадну држави као пропала кауција, па продајом ових папира, услед пада курса, не може да се у потпуности измири државна тражбина ради које су ови папири били положени у кауцију, дали се за измирење остатка своје тражбине држава може обезбедити из остале имовине дужникове; даје се следеће

ОБЈАШЊЕЊЕ:

У случају да државни и државом гарантовани папири, којима је одређен курс мојим решењем Бр. 55644/II од 11 маја 1932 године донетог на основу чл. 12 тач. 2 Финансијског закона за 1932/33 годину припадну држави као пропала кауција, па продајом ових папира, услед пада курса, не може да се у потпуности измири државна тражбина ради које су ови папири били положени у кауцију, има се држава за измирење своје тражбине, преко државног правобраниоца, обезбедити из остале имовине дужникове, ако то неће овај добровољно да учини.

Државни и државом гарантовани папири, о којима је реч у напред поменутом решењу Бр. 55644/II од 11 маја 1932 године, као пропала кауција, имају се преко Народне банке односно преко њених филијала продати на најближој берзи и потом даље поступити у смислу постојећих прописа и наређења.

Оделење државног рачуноводства о предњем известиће све државне благајне, Народну банку и Државна правобраниоштва у земљи“.

Достављајући Вам Господине Претседниче горње наређење упућујем Вас да са садржином истог упознате све судије и остало особље тога Окружног суда и подручних Вам Среских судова, а о учињеном поднесете ми извештај у року од 8 дана.

Нови Сад, 14 децембра 1932 год.

Претседништво Апелационог суда
у Новом Саду.

25.

РАСПИС

Мин. правде од 10 марта 1933 год. бр. 21.150 о извештавању покретања кривичног поступка против држ. чиновника

Број Прет. I-A-66-1933

Господину Претседнику Окружног суда
Министарство правде својим актом од 10 марта 1933 год. бр. 21.150 доставило је овом Претседништву распис следеће садржине:

„Министарство финансија-генерална дирекција државног рачуноводства актом бр. 21754 од 21 фебруара 1933 год. доставило је следеће:

„У § 210 Зак. о чин. и у § 79 Зак. о организацији Финансијске управе предвиђено је, да судови кад против државног службеника отпочну поступање због каквог кривичног дела, или га казне, дужни су о томе известити непосредног старешину дотичног надлештва.

Међутим, дешева се, да поједини судови не поступају по тим прописима кад осуде државног службеника активног или у пензији на губитак државне службе, те исплатна благајница, не знајући за осуду, врши исплату осуђеном чиновнику или његовом пуномоћнику и услед тога долази до оштећења државне касе.

Да се у будуће не би то дешавало, Одељење државног рачуноводства моли Министарство правде, да судовима скрене пажњу на наведене законске прописе“.

Достављајући Вам Господине Претседниче горње наређење упућујем Вас, да са садржином истог упознате све судије и остало особље тога Окружног и подручних Вам Среских суда, а о учињеном поднесете ми извештај у року од 8 дана.

Нови Сад, 21 марта 1933 год.

Претседништво Апелационог суда
у Новом Саду.

26.

РАСПИС

Мин. правде од 22 нов. 1932 год. бр. 111342 у предмету замењивања јавних бележника.

Апелационом суду Нови Сад.

Новосадски Окружни суд као јавнобележнички колегиј доставио је под бројем Претс. XIII-A-4-93 од 20 октобра 1932 год. јавним бележницима свога подручја своје правно мишљење по којему чини примену §-а 142 Закона о јавним бележницима од 11 септембра 1930 год. о замењивању јавних бележника, те давања отсуства истима зависним о томе, да то замењивање односно отсуство има да траје дуже од осам дана.

Поводом те одлуке добио сам од удружења војвођанских јавних бележника претставку, коју Вам у прилогу под ./ достављам са следећим мишљењем по овом предмету:

1) По § 142 ст. 1 Закона о јавним бележницима „ако је јавни бележник на отсуству, или боловању или иначе спречен да за дуже време (§ 144 ст. 2) врши своју службу мора да га у пословима његова делокруга замењује јавнобележнички заменик“.

Језичним (граматикалним) тумачењем горњег прописа, долази се до закључка, да је у случајевима поменим у § 142 ст. 1 постављање јавнобележничког заменика обавезно. Напротив ако јавни бележник није на отсуству или боловању или је за краће време спречен, не мора га замењивати јавнобележнички заменик, али нема запреке да му се по његовој молби постави, ако је то у појединим случајевима целисходно.

2) Што се има разумети под „дуже време“ није у Закону изрично речено. Но ако се одредба § 142 ст. 1 доведе у везу са оном у § 167 ст. 3 да се закључити, да је законодавац мислио под тим време дуже од петнаест дана.

3) Ко може бити постављен за јавнобележничког заменика прописано је у § 142 ст. 2.

За замењивање потребно је претходно одобрење одбора коморе. У том циљу дужан је јавни бележник, да у сваком случају писмено пријави комори име званичника и по могућности време трајања замењивања (§ 143 ст. 1 Закона о јавним бележницима). Но јавни бележник може и претходно пријати име свог приправника квалификаног за замењивање (§ 142 ст. 2), који ће га замењивати у случају отсуства или болести. У овом случају има јавни бележник пријавити свакипут Комори да је настала, односно престала потреба замењивања. И за таквог заменика потребно је претходно одобрење коморе (§ 143 ст. 3 Закона о јавним бележницима).

Из наведене одредбе произлази, да је могуће двојачко постављање заменика: По ст. 1 за сваки поједини случај отсуства, боловања или спречности, и по ст. 2 за све могуће случајеве отсуства или болести унапред (ово је од нарочите важности за народне посланике, који морају често отсуствовати из свог службеног места ради присуствовања скупштинским седницама). Но последње је могуће само код оних јавних бележника, који имају јавнобележничке приправнике у својим канцеларијама. У оваком случају јавнобележничка комора, односно органи поменути у § 251 ст. 2 дају одобрење унапред за све случајеве замењивања, једним решењем, а јавни бележник, када настане случај, који даје основа за замењивање има само да пријави комори да је такав случај наступио, а кад се врати на дужност да пријави да се вратио и да је престала потреба замењивања.

27.

РАСПИС

Мин. правде од 23 фебр. 1933 г. бр. 17261 у предмету примене Судског пословника на кривичне предмете.
Број Претс. I-A-49-1933

Министарство правде својим актом од 23 фебруара

1923 године Бр. 17261 доставило је овом Председништву распис следеће садржине:

„Обзиром на пропис чл. 1 Уредбе о судском пословнику за судове I и II степена (Службене новине од 28 јануара т. г. број 20-VII) по којем, даном којег Судски пословник добије обавезну снагу, и престају важити сви досадашњи прописи о предметима Судског пословника, уколико нису његовим наређењима и наређењима Уредбе о судском пословнику остављени на снази, потребно је утврдити о којим пословима судског кривичног поступка има прописа у Судском пословнику и у каквом су односу ти прописи Судског пословника са прописима Уредбе о пословном реду за редовне кривичне судове, т. ј. уколико ти прописи Судског пословника остављају на снази, укидају, мењају или допуњавају прописе Уредбе о пословном реду за редовне кривичне судове.

У циљу да се то утврђивање олакша, скреће се пажња судовима на следеће прописе Судског пословника.

1) § 13 Сп. прописује како се распоређују кривичне ствари код средњих судова, овај пропис допуњава пропис § 13 Кпр.

2) § 14 Сп. прописује како се распоређују кривичне ствари код окружних судова, овај пропис допуњава § 6 Кпр.

3) § 15 Сп. прописује како се распоређују кривичне ствари код апелационих судова.

4) § 16 Сп. прописује решавање кривичних ствари код зборних судова првог и другог степена у случајевима када није потребна одлука већа; по том пропису те ствари решавају у кривичном поступку известиоци (§ 76 став 2 Кп.). Овај пропис допуњава прописе § 7 Кпр.

5) § 17 Сп. прописује да име водиоца рачуна о трошковима кривичног поступка има бити наведено у прегледној табlici, коју предвиђа исти пропис. Овај пропис допуњава пропис § 13 Кпр., по којем се у тој табlici наводе само имена судија.

6) § 20 Сп. прописује да се хитни кривични послови решавају и недељом и празником; овај пропис допуњује и делимице замењује пропис §§ 2, 3 и 100 Кпр.

7) § 24 Сп. говори о управној и надзорној служби у судским затворима. Уредбама, које по истом §-у има да пропише Министар правде, имају се регулисати послови наведени у Глави трећој Кпр.

8) § 25 Сп прописује да се рачун о трошковима кривичног поступка и новчана књига морају водити јединствено за цео суд, а не за поједина одељења; има везе са §-ом 131 Кпр. и са §§ 209 до 247 Сп.

9) § 26 Сп. прописује да у послове судске писарнице спада и старање о чувању судских затвора; има везе са Главом трећом Кпр.

10) § 28 Сп. садржи нови пропис по којем рачуне о трошковима кривичног поступка има да води сам престојник судске писарнице који води и остале рачуне и новчану књигу; има везе са § 131 Кпр.

11) § 31 Сп. прописује да судска писарница има да извесне поднеске прима у записник сама, без наређења судијског; има везе са § 98 Кпр.

12) § 32 Сп. прописује да у дужност судске писарнице спада и наплаћивање пристојби, новчаних казни и накнада (§ 209 и след.) и вођење раћуна о трошковима кривичног поступка, рачуна о материјалним трошковима осим трошкова кривичног поступка, депозитног дневника и депозитног партијалника; има везе са §-ом 131 Кпр. и след.

13) § 34 Сп. прописује ко може бити записничар и како се та лица имају оспособљавати за записничку службу; има везе са §§ 116 и 118 Кпр.

14) § 37 Сп. прописује да извршно одељење судске писарнице има да врши достављање и између суда и државног тужиоца; има везе са § 32 Кпр.

15) § 38 Сп. прописује да се за извршење достава могу употребити и чувари судских затвора.

16) § 51 Сп. прописује да се налози водиоцу рачуна о трошковима кривичног поступка имају достављати у отправцима.

17) § 57 прописује ред по којем се имају одређивати рочишта (претреси).

18) § 58 Сп. прописује у којим се просторијама судске зграде имају водити претреси; има везе са § 117 Кпр.

19) § 61 Сп. оставља на снази пропис §§ 27 до 29 Кпр. о брзојавним поднесцима.

20) § 62 Сп. регулише употребу телеграфа и телефона уопште, дакле и у кривичном поступку; може се сматрати као додатак §§ 98 до 101 Кпр.

21) § 64 Сп. прописује начин на који се потписују отправци уопште, дакле и кривични, затим шта мора бити у записнику уопште и у кривичном напосе. Има везе са § 31 и § 117 и след. Кпр.

22) § 71 Сп. прописује под којим условима се на судском дану могу држати кривични претреси.

23) § 73 Сп. прописује под којим се условима врше судске радње у месту суда али изван судске зграде и радње изван места седишта суда; у погледу ових потоних оставља на снази пропис § 49 Кпр.

24) § 82 Сп. прописује поступак при постављању и заклињању сталних судских вештака и вођење спискова о тим вештацима; овај пропис је опште природе а односи се и на кривични поступак, па су цитирани и дотични прописи Кп.

25) § 88 Сп. прописује поступак при избору лица којима суд поверава одређене задатке нарочито при избору скрбника и бранилаца (§ 60 Кп.); има везе са § 46 Кпр.

26) § 90 Сп. оставља на снази прописе § 186 Кпр. о годишњим извештајима средских судова по кривичним предметима.

27) § 91 Сп. оставља на снази прописе § 201 Кпр.

о годишњим извештајима окружних судова по кривичним стварима.

28) § 92 Сп. оставља на снази прописе § 186 и 201 Кпр. о годишњим извештајима апелационих судова.

29) § 93 Сп. прописује три посебна извештаја о осуђеницима, истражним затвореницима и притвореницима. Затим месечни извештај средских судова о раду у припремном поступку (§ 9 бр. 3 Кп.

30) §§ 100 до 108 Сп. прописују поступак при пријему писмена. Нарочито се истичу: пропис § 104 Сп. да се уз белешку о пријему имају навести предмети који служе за доказ; пропис § 106 Сп. да пријемна канцеларија новце који јој стигну а који се књиже у рачун о трошковима кривичног поступка, преда чиновнику који води тај рачун, и то уз потврду пријеме; и пропис § 100 Сп. по којем пријемна канцеларија лица која јој донесу новац који има да се књижи у рачуну о трошковима кривичног поступка, имају да упућују водиоцу овог рачуна. Ови прописи замењују прописе § 30 Кп.

31) § 107 Сп. прописује да пријемна канцеларија поднеске који се односе на притвор или истражни затвор, има одмах да предаје надлежном судском одељењу.

32) § 109 Сп. даје општа наређења о завођењу у уписнике, а нарочито да се пре завођења сваке пријаве има најпре помоћу именика утврдити да ли је по предмету те пријаве већ поступак у току; овај пропис такођер замењује пропис § 30 Кпр.

33) § 111 Сп. прописује да се поднесци који се односе на притвор или затвор решавају колико је могуће брже и да се исто тако доносе одлуке на основу саслушања и претреса, а пресуде по кривичним предметима да се предају судској писарници по правилу у року од три дана по објави пресуде (§ 291 Кп).

34) § 113 Сп. прописује под којим условима судска писарница може припремати нацрте одлука у грађанским и кривичним стварима, в. § 106 Кпр.

35) § 114 Сп. упућује на § 292 о садржају изворника и отпрањика пресуде у кривичним стварима.

36) § 116 Сп. упућује на прописе о већању и гласању у кривичним стварима; стоји у вези § 107 и след. Кпр. и § 6 Тпр.

37) § 117 Сп. прописује да извештац има да пре гласања састави нацрт одлуке ако се ова не доноси на основу претреса; веза § 106 Кпр. и § 76 Кп.

38) § 118 Сп. прописује да се одлука која се доноси на основу усмене расправе (претреса) има што пре саставити.

39) §§ 120 до 122 Сп. садрже прописе о записнику о већању и о белешци о гласању. Тако § 120 Сп. прописује садржај белешке о гласању, а § 121 Сп. прописује када се у записник о већању има навести предлог државног тужиоца и када одвајање и раздвајање питања и понављања гласања. Затим када се може гласање вршити писмено; ови прописи замењују прописе §§ 115, 116 и 118 до 120 Кпр.

40) § 123 Сп. прописује рад седница окружних судова, на којима се прегледају месечни извештаји средских судова о њиховом раду у судском припремном поступку (§ 9 бр. 3 Кп.). Затим да се на тим седницама имају свршавати послови прописани у § 5 став. 3 Кпр.

41) § 124 до 128 Сп. садрже прописе о достављању како у грађанским тако и у кривичним стварима, нарочито достављање браниоцу и када се достављања имају вршити са доставником и када без ове; ови прописи имају везе са § 46 Кпр.

42) § 130 до § 132 Сп. прописују када се имају издавати специјалне наредбе за достављање у судском кривичном поступку.

43) § 133 Сп. прописује кога треба обавештавати о започетом судском кривичном поступку у извесним случајевима. Тиме се се надопуњује § 121 Кпр.

44) § 143 Сп. прописује поступак при издавању о-

става и издавању новаца заведеног у рачуну о трошковима кривичног поступка; има везе са § 91 и след. Кпр.

45) § 145 Сп. прописује израђивање отправака за спис вишег суда у грађанским правним и кривичним стварима.

46) § 149 Сп. садржи прописе о потписивању грађанских и кривичних одлука

47) § 151 Сп. прописује да се општи судски печат (§ 69 ст. 1 Сп.) ставља и на наредбе о притвору, о довођењу лица и о претресу стана.

48) § 152 од 3 Сп. прописује када ће се са кривичном пресудом достављати и поука о правном леку против исте.

49) § 153 од 1 бр 5 Сп. прописује да се приликом извршења претреса стана, вођења или стављања у притвор или у затвор, одлука о томе предаје дотичном лицу приликом извршења тих радњи в. §§ 112, 115, 117, 139 Кп.

50) § 155 од 2 Сп. прописује поступак судске писарнице када пошта врати недостављену одлуку у кривичном поступку (в. § 83 Кп.)

51) § 159 Сп. поближе прописује поступак при достављању у случајевима § 82 од 4 Кп. и § 83 од 2 Кп.

52) § 164 и 165 Сп. прописују позивање лица која су у активној служби војске и морнарице, граничне трупе, жандармерије, финансијске страже и страже јавне безбедности.

53) § 166 Сп. прописује обавештавање о позивима уопште, о позивима ради издржавања казне и о остављању у притвор и у затвор; § 115 и 165 Кп.

54) § 167 Сп. прописује достављење у војним зградама, достављање екстериторијалним лицима и лицима у иностранству.

55) § 170 Сп. прописује да у кривичним пословима важе у погледу чувања и издавања исправа и осталих предмета који служе као доказ прописи IV Главе Уредбе о пословном реду за редовне кривичне судове.

56) § 171 Сп. цитира прописе Кп. о разгледању и преписивању кривичних списа.

57) § 173 Сп. прописује старање о накнади трошкова и такса од којих је у кривичном поступку странка била ослобођена на основу сиромашког права.

58) § 180 Сп. прописује слање кривичних списа вишем суду услед правног лека.

59) § 183 Сп. упозорује на прописе Законика о судском кривичном поступку о искључењу и изузеће судија.

60) § 187 и 189 Сп. прописују обим и садржај важења сиромашког права, у кривичном поступку.

61) § 195 Сп. прописује бележење и наплату судских такса од којих је сиромашна странка била привремено ослобођена.

62) § 203 Сп. прописује за које писмоносне пошиљке у судском кривичном поступку таксу плаћа прималац.

63) §§ 209 до 215 Сп. прописују наплаћивање трошкова (пристојби), новчаних казни и наплата; ти прописи надопуњују прописе §§ 140 до 153, 156 и 157 Кпр.

64) § 218 Сп. прописује који се новчани износи и предмети у судском кривичном поступку не заводе у новчану књигу већ у рачун о трошковима кривичног поступка односно у пописе код суда похрањених ствари.

65) §§ 221 и 222 Сп. регулишу чековни промет са новцем по рачуну о трошковима кривичног поступка.

66) § 223 Сп. прописује да се странкама издаје потврда о уплати износа уопште и износа по рачуну о трошковима кривичног поступка.

67) И остали прописи 3 Главе Сп. (§§ 218 до 228), који су општег карактера, односе се и на руковање новцем у кривичном судском поступку.

68) Прописи 4 Главе §§ 229 до 247 о службеном новцу и економској служби у суду општег су карактера и важе и за кривични поступак уопште, али садржавају

и специјалне прописе за кривични поступак (§§ 235, 236, 237, 238, 239, 243 до 246). Тим прописима се делимице надопуњују, и делимице замењују доточни прописи 6 Главе Кпр., нарочито § 161 Кпр.

69) 5 Глава Сп. (§ 248 до 259) садржи прописе о наплаћивању и обрачунавању трошкова кривичног поступка. И ови пропису надопуњују дотичне прописе 6 Главе Кпр.

70) По § 237 Сп. извесни рачуни и пописи трошкова прописани у Кпр., могу се али не морају у будуће водити.

71) §§ 265, 266 и 278 прописују да ће срески, окружни и апелациони судови водити досадашње, у Кпр. прописане уписнике за кривичне ствари.

72) § 274 Сп. прописује начин завођења писмена у уписнике в. 182 Кпр.

73) § 281 Сп. прописује означавање прилога уопште.

74) § 283 Сп. прописује када се грађански и кривични списи стављају у омот односно у корице; в. § 20 Кпр.

75) § 366 Сп. прописује који се именици имају водити.

76) § 369 Сп. прописује вођење бележнице о кретању списка уопште.

77) § 370 Сп. прописује вођење Месечних реферата о упоређивању стања депозита (остава код суда и код пореске управе и код Државне хипотекарне банке уопште.

78) § 371 Сп. прописује вођење пописа послатих списка, које треба вратити. Тим прописом се замењују прописи §§ 184 одн. 195 Кпр. о истоименом попису.

79) § 372 и § 373 Сп. прописују вођење Пословног календара уопште.

80) § 374 Сп. прописује вођење Бележнице за рокове (рочишта).

При крају се помиње следеће: Судски пословник има да обухвати и прописе о пословима по кривичним стварима. Међутим, када је, ради ступања на снагу Зако-

ника о судском поступку у грађанским парницама, судски пословник морао бити обнародован у Службеним новинама, није још био довршен рад на посебним прописима о пословима по кривичним стварима, који спадају у V Отсек Судског пословника, па је Судски пословник морао бити објављен без оних прописа. С тога и да би Судски пословник обухватио све прописе о пословима по кривичним стварима посебни прописи о пословима по кривичним стварима биће издани као наставак V Отсека Судског пословника и тада ће у целости престати да важи Уредба о пословном реду за редовне кривичне судове“.

Предње Вам се достаяља ради знања и равнања.

Нови Сад, 15 марта 1933 године.

Претседништво Апелационог суда
у Новом Саду.

28.

УРЕДБА

о потпорном фонду помоћног особља у служби државе

I. Опште одредбе.

Члан 1.

Потпорни фонд помоћног особља у служби државе, установљен одредбом става 2 §. 56 Финансијског закона за 1932/33 годину, служи за исплату потпоре његових улагача и њихових породица и не сме се употребити за друге сврхе.

Фонд се образује код Државне хипотекарне банке, а њиме рукује Министар финансија.

Члан 2.

Потпору сачињавају :

- 1) лична потпора;
- 2) породична потпора;

3) потпора за лечење; и

4) потпора за сахрану.

Члан 3.

Улагачи фонда су:

1) дневничари који се узимају на рад у служби државе по Закону о чиновницима; и

2) хонорарни службеници који се у том звању узимају на рад у служби државе са утврђеним месечним хонораром било по Закону о чиновницима било по одредбама специјалних закона.

Члан 4.

Приходи фонда су:

1) месечни улог;

2) једномесечна награда улагача који први пут ступа на рад у служби државе;

3) једномесечна повишица награде;

4) једномесечна разлика између нове и последње награде приликом поновног ступања на рад у служби државе; и

5) интерес на капитал фонда.

Улагач који је пре узимања на рад у служби државе био активни државни службеник или пензионер, сматраће се у погледу обавезе улагања као улагач који први пут ступа на рад у служби државе.

Члан 5.

Месечни улог износи 5% од основа за улагање, а основ за улагање је месечна награда у бруто износу.

Приходи из тач. 2, 3 и 4 члана 4 припадајућу фонду у бруто износу.

Члан 6.

Право и обавеза, улагања почиње са даном ступања на дужност, а престаје са даном до кога је улагач на граду примио.

Члан 7.

Право на повраћај уплаћених улога има само онај

улагач, који је улагао више од 10 година, па му служба престане по § 173 или отказом од стране државе по § 178 Закона о чиновницима.

Ако овакав улагач не буде изузео улоге, задржава право да му се при поновном ступању на рад у служби државе време ранијег улагања рачуна за стицање права на потпору.

Исто тако право на повраћај уплаћених улога има само породица оног улагача, који је као такав умро, а улагао је више од 5 а мање од 10 година.

Улози се увек враћају без интереса.

Повраћајем улога губи и улагач и његова породица сва права према Фонду.

II. Лична потпора.

Члан 8.

Право на личну потпору стиче улагач ако после 10 година улагања постане душевно или физички неспособан за службу уопште.

Неспособност мора бити или трајна или таква да нема изгледа на поновно оспособљење за службу. Неспособност за службу утврђује се комисијски по одредбама Закона о чиновницима

По навршетку 60 година живота и 35 година улагања или 40 година улагања мора се улагачу одредити лична потпора, ако он то затражи.

Члан 9.

Потпора се може одредити само на захтев улагачев. Захтев мора бити поднет пре престанка службе. Изузетно ако је служба престала по § 173 Закона о чиновницима захтев се може поднети најдаље у року од 30 дана по истеку 60 дана боловања.

Члан 10.

Основ за одређивање личне потпоре је последња награда улагачева.

Члан 11.

Улагачу који је стекао право на личну потпору припада за првих 10 година 40% од основа за одређивање личне потпоре. За сваку потпуну половину године даље припада му по 1% тако, да за 40 година добија потпуну потпору која се не може нише повећавати.

Члан 12.

Улагачу који пре него што стекне право на личну потпору постане трајно неспособан за даљу службу и због тога му служба престане, може се издавати на име потпоре 25% од последње награде, ако има више од 5 година улагања, ако нема других прихода и ако је неспособан за ма какав рад или привређивање.

Ова потпора може се издавати и улагачу, који није имао 5 година улагања, ако без своје кривице на каквом државном послу или поводом таквог посла буде тако повређен, да услед задобивених рана или озледа постане неспособан за даљу службу.

У оба случаја неспособност се утврђује по ставу 3 члана 8.

Члан 13.

Лична потпора припада од дана од кога је улагачу престало право на награду и тече до дана кога наступи губитак права на потпору.

Члан 14.

Лична потпора се губи:

- 1) ступањем у државну или самоуправну службу;
- 2) осудом за дело злочина;
- 3) бављењем у иностранству преко 3 месеца без дозволе Миристра финансија;
- 4) ступањем у службу стране државе;
- 5) стицањем прихода односно оспособљењем за привређивање у случајевима из члана 12; и

Име-ј. СП/330

Николај Д. Пахоруков, инспектор министар. правде:
Збирка уговора и конвенција о правној помоћи у грађ. и крив. стварима

У судским и адвокатским се круговима одавна осећала потреба за систематски обрађеном збирком конвенција и уговора, која би олакшала рад наших судова. Сада је г. Пахоруков потпунио ту осетну празнину издавши своју одличну збирку, коју препоручујемо као неопходно потребну свима практичарима.

Др Душан Пеић, заменик врховног државног тужиоца:
Практична примена новог кривичног законика и законика о судском кривичном поступку у судовима на подручју београдске Касације. Цена 10 динара.

Писац у овој својој књизи указује на грешке, учињене при примени нових кривичних закона, а уједно упућује на правилну примену закона у наведеним питањима. Нарочито обраћамо пажњу на онај део тумачења, који се односи на општи део кривичног закона. Ову корисну књигу топло препоручујемо свакоме.

У ПАЖЉУ ПРЕПЛАТНИЦИМА!

Отварајући претплату за XIII годину, умољавамо све наше п. претплатнике, да нам на име претплате за 1933 годину изволе послати Дин. 120 још у току месеца јануара, јер је претплата на целу годину платива у почетку године.

Уједно и овим путем позивамо оне наше пошт. претплатнике, који још ни до данис нису исплатили претплату за раније године, да изволе то одмах учинити, јер је наш часопис упућен једино на претплату.

Најпосле објављујемо и то, да се код Уредништва још могу добити „Збирке“ из 1925—31 године свако годиште по 100 динара, а годиште 1932 по 120 динара. Судије и судијски приправници добијају „Збирке“ из 1925—1931 г. у пола цене.

Најпосле умољавамо наше п. претплатнике, да Збирку препоруче својим пријатељима и познаницима.

Нови Сад, 30 априла 1933 год.

Уредништво „ЗБИРАКА“
НОВИ САД
Телефон 24-98.
